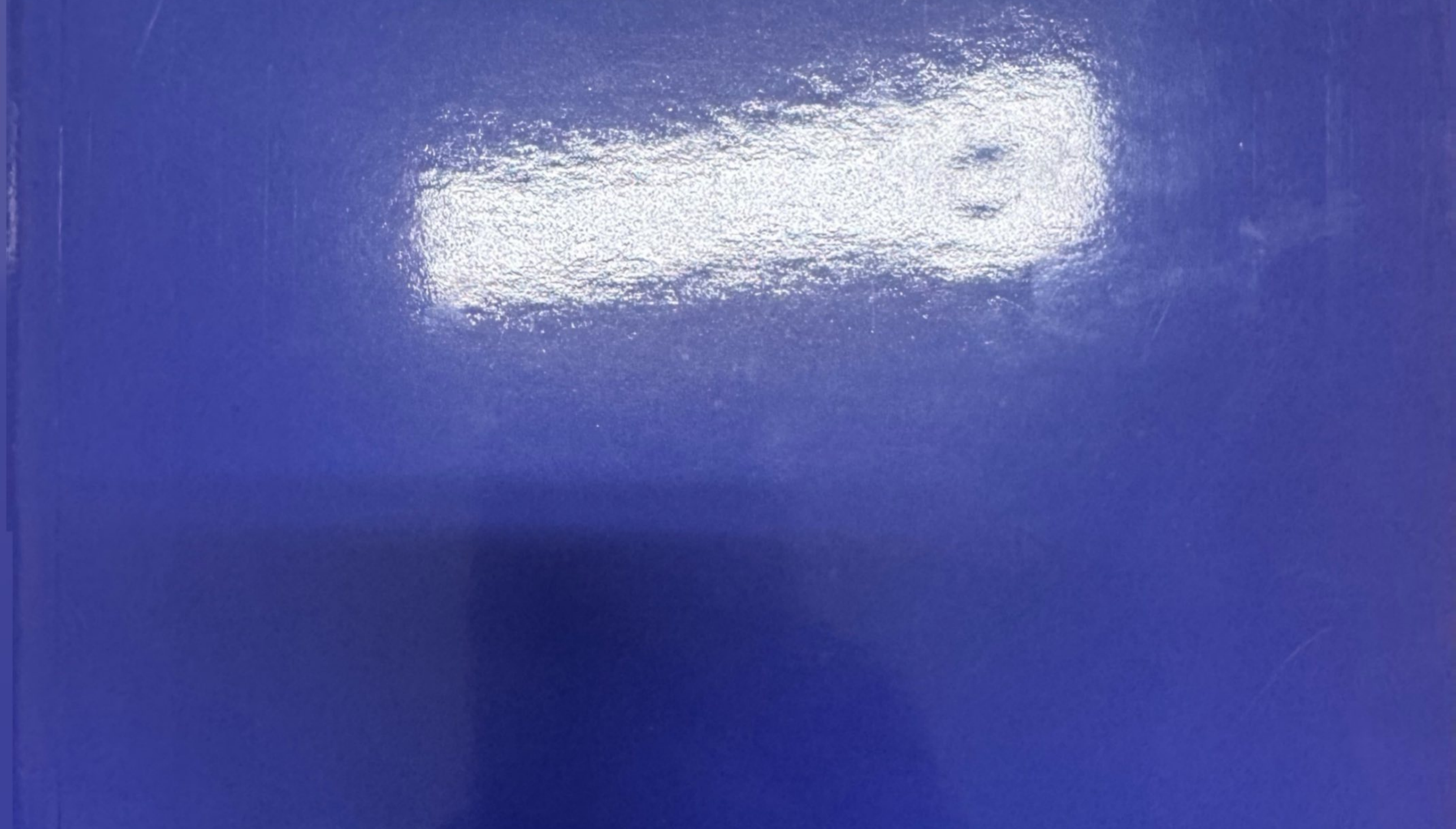
NGÔNNGỮ & đời sống

TẠP CHÍ CỦA
HỘI NGÔN NGỮ HỌC VIỆT NAM
SỐ 12 (376) 2025

ISSN 0868 - 3409

JOURNAL OF LANGUAGE AND LIFE

LINGUISTIC SOCIETY OF VIETNAM

ISSN 0868 - 3409

12 (376)
2025

NGÔN NGỮ & ĐỜI SỐNG
Số 12(376)-2025

Kính Biếu

MỤC LỤC

NGÔN NGỮ HỌC VÀ VIỆT NGỮ HỌC

ĐỖ HỒNG DƯƠNG — Thử nghiệm xây dựng Chatbot hỗ trợ phát hiện và sửa lỗi ngữ pháp cho người nước ngoài học tiếng Việt..... 5

PHẠM THỊ HÀ — Đổi mới kĩ thuật thiết kế câu hỏi và vai trò người dạy trong đánh giá tiếng Việt như một ngoại ngữ..... 20

NGÔ THỊ TUYẾT — Ngôn ngữ đánh giá trong truyền thông sức khỏe của Bộ Y tế Việt Nam từ lí thuyết ngôn ngữ học chức năng hệ thống... 28

NGUYỄN VĂN CHÍNH - PHAN TUẤN LY — Tình hình ứng dụng ngôn ngữ học chức năng hệ thống trong phân tích diễn ngôn trên thế giới..... 37

PHẠM THU THỦY — Rèn phát âm cho trẻ 5-6 tuổi thông qua trò chơi học tập ở trường mầm non trên địa bàn thành phố Hải Phòng..... 48

BÙI THỊ TIỆP — Từ "*u nó*" đến "*sếp*": sự biến đổi cách xưng hô nữ giới trong tiếng Việt từ năm 1945 đến nay..... 54

NGOẠI NGỮ VỚI BẢN NGỮ

LÊ VIÊN LAN HƯƠNG — Ẩn dụ ý niệm "THỰC THỂ Y SINH LÀ ĐỘNG VẬT" trong các diễn ngôn báo chí về sức khoẻ tiếng Việt và tiếng Anh..... 65

TỐNG VĂN TRƯỜNG — Từ ngữ xưng hô quy thức của quân nhân trong tiếng Trung Quốc và tiếng Việt..... 79

LÊ THỊ PHƯƠNG MAI — Nghiên cứu đối chiếu diễn ngôn báo cáo thường niên của Vietcombank và ANZ..... 90

BÙI THỊ ĐÀO - VÕ DUY ĐỨC — So sánh ngữ điệu trong giao tiếp tiếng Anh và tiếng Việt..... 97

DƯƠNG HUY HIỆP — Tình thái đạo nghĩa "được phép" trong các bản tin quân sự tiếng Việt và tiếng Anh..... 104

NGUYỄN QUANG NGOẠN - NGUYỄN THỊ THU HIỀN - HÀ THANH HẢI — Năng lực ngôn ngữ và kiến thức chuyên ngành qua thực tiễn các lớp học CLIL tại một trường đại học ở miền Trung Việt Nam..... 116

TRƯƠNG VĂN ĐỊNH - PHẠM THỊ QUỲNH — Phương tiện rào đón trong các bài diễn thuyết TED về giáo dục..... 125

LÊ THỊ PHƯƠNG CHI — Kĩ thuật làm việc nhóm "các mảnh ghép" trong học phần ngữ nghĩa học: phân tích lợi ích đối với người học và các chiến lược tổ chức của giảng viên..... 137

NGUYỄN THỊ LÝ - TRẦN QUANG BÌNH — Tích hợp sổ tay từ vựng cá nhân và sơ đồ tư duy trong dạy học từ vựng tiếng Nga chuyên ngành vũ khí cho học viên quân sự..... 145

PHẠM THỊ CHUẨN - TRẦN THU TRANG - NGUYỄN HUYỀN NGỌC — Kĩ năng tư duy phản biện và học ngoại ngữ: góc nhìn từ triết lí giáo dục của John Dewey..... 156

NGUYỄN THỊ QUÝ — Khó khăn trong kĩ năng nghe hiểu của sinh viên năm thứ hai không chuyên tiếng Anh: nghiên cứu trường hợp..... 164

NGOẠI NGỮ VỚI BẢN NGỮ

KĨ THUẬT LÀM VIỆC NHÓM "CÁC MẢNH GHÉP" TRONG HỌC PHẦN NGỮ NGHĨA HỌC: PHÂN TÍCH LỢI ÍCH ĐỐI VỚI NGƯỜI HỌC VÀ CÁC CHIẾN LƯỢC TỔ CHỨC CỦA GIẢNG VIÊN

LÊ THỊ PHƯƠNG CHI*

TÓM TẮT: Nghiên cứu này được thực hiện để tìm hiểu việc áp dụng kĩ thuật làm việc nhóm "Các mảnh ghép" trong học phần Ngữ nghĩa học tại Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế, nhằm đánh giá lợi ích đối với người học và các chiến lược tổ chức của giảng viên. Nghiên cứu được thực hiện với 80 sinh viên chuyên ngữ ngành Ngôn ngữ Anh và Sư phạm tiếng Anh, sử dụng bảng câu hỏi điều tra định lượng và phỏng vấn định tính. Kết quả cho thấy kĩ thuật làm việc nhóm "Các mảnh ghép" mang lại nhiều lợi ích đáng kể: nâng cao trách nhiệm cá nhân trong việc tìm hiểu nội dung bài học, tăng cường sự tham gia của cá nhân và hỗ trợ nắm bắt bài học sâu sắc. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra một số tồn tại, đặc biệt trong việc chia sẻ, giúp đỡ, hướng dẫn và kiểm tra kiến thức lẫn nhau của sinh viên. Các vấn đề này có thể liên quan đến rào cản văn hóa, ngôn ngữ hay hiện tượng ỷ lại xã hội trong bối cảnh giảng dạy ngoại ngữ tại Việt Nam. Về các chiến lược tổ chức, sinh viên mong muốn giảng viên đóng vai trò hỗ trợ, quan sát và hướng dẫn, thay vì tham gia trực tiếp vào thảo luận. Các đề xuất thực tiễn bao gồm việc phân nhóm hợp lí, đánh số thành viên rõ ràng, cân nhắc năng lực ngôn ngữ và phổ biến kĩ lưỡng cách thức tổ chức.

TỪ KHÓA: kĩ thuật làm việc nhóm; "Các mảnh ghép"; Ngữ nghĩa học; lợi ích; chiến lược tổ chức.

NHẬN BÀI: 30/07/2025. BIÊN TẬP-CHỈNH SỬA-DUYỆT ĐĂNG: 13/12/2025

1. Mở đầu

Giáo dục hướng đến mục tiêu trang bị cho người học kĩ năng chủ động tìm kiếm thông tin, đánh giá kiến thức và bồi dưỡng năng lực học tập suốt đời. Điều này càng trở nên ý nghĩa trong kỉ nguyên số khi người học có cơ hội tiếp cận với lượng thông tin vô cùng lớn nhưng chưa được chọn lọc. Trong dòng chảy của thời đại, việc dạy học ngoại ngữ cũng cần chú trọng thay đổi phương pháp dạy học, đặc biệt phát huy phương pháp học chủ động, sáng tạo, lấy người học làm trung tâm. Học phần Ngữ nghĩa học là một trong các học phần chứa đựng nhiều khái niệm lí thuyết về ngôn ngữ đòi hỏi người học cần phát huy tính tích cực, chủ động tìm tòi, vận dụng sáng tạo để giải quyết vấn đề đặt ra. Không những thế, vai trò của người thầy cũng cần có sự chuyển dịch đáng kể từ vai trò của người giảng sang các nhiệm vụ đa dạng như hỗ trợ, hướng dẫn, chỉ đạo, huấn luyện, giúp đỡ, khơi nguồn cảm hứng,...

Để tối ưu hiệu quả việc dạy học và phát huy tính chủ động của sinh viên Khoa tiếng Anh trong học phần Ngữ nghĩa học, kĩ thuật làm việc nhóm "Các mảnh ghép" đã được vận dụng trong quá trình giảng dạy học phần này. Đây là một hình thức học tập cộng tác tích cực, kết hợp quá trình làm việc của mỗi cá nhân, mỗi nhóm và sự liên kết giữa các nhóm để đạt được mục tiêu chung. Kĩ thuật này tạo điều kiện để người học trao đổi, thảo luận, học hỏi, rèn luyện lẫn nhau, hỗ trợ cải thiện năng lực lĩnh hội kiến thức, rèn luyện tư duy phản biện, kĩ năng giải quyết vấn đề, củng cố sự tự tin và phát triển kĩ năng giao tiếp. Chính những lợi ích mà phương pháp "Các mảnh ghép" mang lại đã hỗ trợ người học kiến tạo tri thức bởi tri thức không đơn thuần là các thông tin biệt lập mà được hình thành từ việc người học tiếp nhận kiến thức, tích cực tham gia xử lí, phân tích và tìm cách giải quyết vấn đề.

Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế; Email: ltpchi@hueuni.edu.vn